

W
Pl
Cu
Af
Tr

Foto: Unsplash

NINA BOGOSAVAC ([HTTPS://VANCE.NL/AUTHOR/NINA/](https://vance.nl/author/nina/))

AFFAIRS ([HTTPS://VANCE.NL/CATEGORY/AFFAIRS/](https://vance.nl/category/affairs/)), DO GOOD
([HTTPS://VANCE.NL/CATEGORY/AFFAIRS/DO-GOOD/](https://vance.nl/category/affairs/do-good/))

5 JUNI 2018 10.53

Johan Idema daagt je uit meer uit je vakantie te halen: ‘Neem voorpret serieus’

Overheden wereldwijd nemen forse maatregelen tegen massatoerisme. Waar blijft de verantwoordelijkheid van de toerist? Cultuuradviseur (<http://johanidema.net/>) Johan Idema (1974) schreef een pleidooi voor een andere manier van vakantie vieren. Want het terugdringen van massatoerisme is niet de taak van een ander, zegt hij, maar van onszelf.

Een andersoortige vakantiebesteding is noodzakelijk, zegt de auteur. In zijn pleidooi *How to be a Better Tourist* daagt hij de toerist uit om meer uit zijn vakantie te halen en die minder ten koste te laten gaan van de bestemming.

Dat is ook noodzakelijk voor je eigen vakantiebeleving, stelt de auteur. Voor zijn boek inventariseerde Idema – die eerder in dezelfde stijl het boek (<https://www.bol.com/nl/p/how-to-visit-an-art-museum/9200000025421340/>)

How to Visit an Art Museum schreef – onderzoek naar de psychologie achter vakantiebelevingen. Ook putte hij veel uit zijn eigen vakantie-ervaringen. Hoe vaker hij erop uit ging, des te vaker hij merkte dat hij verviel in hetzelfde patroon.

Massatoerisme

Zoals tijdens een citytrip naar Antwerpen. Eerder begon hij bij de kerk op de grote markt. Maar toen dacht hij: ik begin eens aan de rand van de stad en ga daar rondkijken. Idema: “Ik sprak met mijzelf af: pas als ik daar verveeld raak, werk ik toe naar het midden. Het werd een super leuk weekend waarbij ik overal behalve bij de geijkte attracties was geweest.”

Johan Idema: “Massatoerisme is een gedragsvraagstuk. Het gaat in wezen om de vraag: hoe vier ik vakantie?”

Dat soort tips (begin aan de rand van het centrum, investeer in je geurherinneringen en ga voor een Airbnb, maar dan wél een goede) vind je volop in *How to be a Better Tourist*. En hoewel het anders lijkt, is exclusiviteit en originaliteit niet het streven van Idema. “Sterker nog: als jij geniet van een week aan de Spaanse kust in een hotel is daar niks mis mee. Maar: veel mensen halen hier niet de voldoening uit die vakantie wel kan bieden. Zij ervaren in toenemende mate stress en teleurstellingen op vakantie. Het is niet voor niets dat de meeste burn-outs en hartinfarcten aan het begin en het einde van vakanties ontstaan. Veel mensen kunnen grappig genoeg helemaal niet goed tegen vakantie..”

Verantwoordelijkheid

In zijn werk als cultuuradviseur stelt Idema zichzelf altijd de vraag: hoe kan het anders? Bij maatschappelijke vraagstukken dito. Het viel hem op dat massatoerisme wordt gepresenteerd als beleidsonderwerp, iets waar steden en wethouders iets aan moeten doen. Idema: “Dat klopt. Maar door je alleen op die kant te focussen, dring je alleen de symptomen terug. Dit boek gaat veel meer over de kern van het probleem. Massatoerisme is een gedragsvraagstuk. Het gaat in wezen om de vraag: hoe vier ik vakantie?”

In ieder geval niet door wezenloos maar iets te boeken. En als je dan een keuze hebt gemaakt, geniet dan ook ten volste van de weken voorafgaand aan een vakantie, zegt Idema. Volgens hem wordt voorpret altijd neergezet als een beetje plezier van tevoren. “Maar dat moet je als toerist echt serieus nemen. Des te meer voorpret je hebt, des te beter je je vakantie ervaart.”

Idema doet dit zelf door als hij op vakantie gaat zijn tas stapsgewijs in te pakken. “Elke dag tot vertrek stop ik er leuke dingen in. Boeken, zonnebrand, dat soort dingen. Dat leg ik neer op een plekje in huis waar ik vaak langs loop. Hierdoor denk ik meerdere keren per dag: ‘O ja, ik ga straks op vakantie.’ De reactie op voorpret is vaak wat lauw, alsof het alleen voor kinderen is, maar het is heel belangrijk in het hele psychologische proces.”

Voorpret

Met het krijgen van inspiratie voor je ultieme vakantiebeleving zit het wel snor na het lezen van *How to be a Better Tourist*. Hoe zit dat met de ecologische gevolgen van onze reislust? Ook daar komt die beleving weer om de hoek kijken, zegt Idema. “Veel van de overlast in steden en lasten voor het milieu komt voort uit het feit dat we met zovelen zo ver weg moeten, vaak ook naar dezelfde plekken, zonder dat we daarover nadenken. Ik wil het denken op gang brengen om te laten zien: het kan ook anders. Je hoeft voor een fijne vakantie niet het vliegtuig te pakken of zelfs maar weg te gaan. Verbreed je palet van wat je op vakantie kunt doen. Als we dat zouden doen, zal je zien dat het toerisme zich veel meer zal verspreiden.”

How to be a Better Tourist, Johan Idema bij BiS-publishers, €15,00

